

Universitatea din București

Facultatea de Filosofie

Ghid de redactare a lucrărilor de licență și disertație

I. Precizări metodologice privind alegerea, conceperea și elaborarea lucrărilor de licență și disertație

Pentru finalizarea studiilor de licență și masterat din cadrul Facultății de Filosofie (UB), fiecare student(ă) trebuie să redacteze o lucrare de licență (diplomă), respectiv, o lucrare de disertație, sub coordonarea unuia dintre cadrele universitare din cadrul facultății.

Lucrarea de licență/disertație este o lucrare cu caracter științific și academic, care probează autonomia intelectuală, rigoarea logică, competențele științifice specifice, abilitățile de interpretare și argumentare, și capacitatea de cercetare bibliografică și de raportare critică la, și analiză a, literaturii de specialitate din domeniul ales. Prin complexitatea și amploarea ei, dar și din perspectiva standardelor pe care trebuie să le îndeplinească, lucrarea de licență/disertație se deosebește în chip fundamental de celelalte tipuri de verificare scrisă întâlnite pe parcursul ciclului întâi/ciclului doi de studii.

Lucrarea de licență/disertație propune o abordare teoretică și/sau aplicativă a temei alese de student/studentă – cu acceptul prealabil al coordonatorului lucrării –, care aduce o contribuție în domeniul respectiv prin extinderea cercetărilor pe o anumită tematică, prin critica modelelor teoretice sau hermeneutice existente, și care propune noi modele și abordări interpretative cu privire la tema aleasă de cercetare, sau maniere inovatoare și originale de a regândi liniile principale de cercetare/interpretare din domeniul respectiv.

1. Definirea, tematica și caracterul specific al unei lucrări de licență/disertație

Lucrarea de licență/disertație este o lucrare științifică, cu caracter argumentativ, care vizează o temă de cercetare bine precizată și cere o abordare care include parcurgerea unei

literaturi primare și secundare de specialitate și utilizează metodologii specifice unui demers de cercetare ce presupun, cu precădere:

- (a) justificarea alegerii temei de cercetare,
- (b) sinteza pozițiilor teoretice privitoare la tema studiată,
- (c) analiza critică a perspectivelor deja existente în domeniul respectiv,
- (d) propunerea de noi teme sau ipoteze de cercetare,
- (e) formularea de concluzii științifice privitoare la problema abordată.

2. Alegerea coordonatorului lucrării de licență/disertație

Orice cadru didactic al Facultății de Filosofie, sau asociat acesteia, care deține titlul de doctor poate îndruma lucrări de licență sau disertație.

Alegerea unui coordonator nu îl (o) împiedică în nici un fel pe student(ă) și nici nu ar trebui să îl (o) descurajeze să ceară sfatul sau sprijinul oricărui cadru didactic a cărui competență îi poate fi utilă în elaborarea lucrării de licență/disertație.

Lucrarea este opera exclusivă a efortului academic și intelectual al studentului/studentei care este, prin urmare, pe deplin responsabil(ă) pentru conținutul lucrării. Coordonatorul are însă sarcina de a îndruma și verifica pe tot parcursul redactării lucrării munca depusă de student(ă) și de a evalua, în final, calitatea efortului depus de student(ă).

Coordonatorul nu decide și nu atribuie tema lucrării de licență/disertație, dar are sarcina de a ajuta studentul(a) în alegerea și delimitarea unei teme. Ca atare, în momentul în care contactează un posibil coordonator, studentul(a) trebuie să fi ales deja una sau mai multe teme de cercetare, pe care să le propună spre discuție coordonatorului.

Coordonatorul trebuie identificat din timp. Studenții sunt invitați să discute cu un profesor sau chiar cu mai mulți profesori care ar putea să-i sprijine în demersul de redactare a lucrării de licență/disertație. Profesorii pot fi contactați în mai multe moduri, în sala de curs, în cadrul orelor de pregătire, prin poșta electronică. Este recomandat să inițiați corespondența electronică legată de lucrarea dumneavoastră prin intermediul adreselor instituționale cu extensia @filosofie.unibuc.ro sau @s.unibuc.ro din timp, așa încât cererile de înregistrare ale proiectelor de licență și disertație să poată fi depuse respectând termenul de depunere anunțat de secretariat.

Pe întreaga durată a ultimului semestru al ciclului de licență/masterat, studenții și studentele trebuie să se afle în permanent contact cu coordonatorul ales de fiecare. Acesta verifică pas cu pas progresul lucrării și calitatea muncii studentului.

În orice cazuri justificate, coordonatorul poate recomanda norme diferite de cele prevăzute în ghidul prezent. În acele cazuri, recomandarea coordonatorului are întâietate, acest ghid fiind orientativ. Dar, în absența unei recomandări explicite (*via email*) a coordonatorului de a adopta alte norme, studenții și studentele trebuie să își redacteze lucrările de licență/disertație în conformitate cu ghidul.

II. Condiții și termene de alegere a lucrărilor de licență/disertație de către studenți/studente

Studenții au obligația ca cel târziu în semestrul I al anului III de studii de licență/ al anului II de studii masterale (mai exact, până la data anunțată de secretariatul Facultății) să contacteze un cadru didactic căruia să îi solicite coordonarea elaborării lucrării de licență/disertație. Studenții au obligația să se înscrie pe o listă elaborată de către șeful de an, sub supervizarea tutorelui de an, în care să indice domeniul/titlul lucrării și profesorul coordonator. Lista cu numele studenților, temele orientative ale lucrărilor de licență/disertație și profesorii coordonatori va fi depusă la secretariat de către șeful de an până la data anunțată de secretariatul Facultății în semestrul I pentru anul III de studii de licență și, respectiv, anul II de studii masterale.

Studenții au obligația de a participa la **minimum 3 consultări directe** cu profesorul coordonator pe toată perioada elaborării lucrării de disertație, în cadrul cărora să se evalueze progresul făcut de studenți.

Coordonatorul evaluează, înaintea depunerii de către studenți, calitatea științifică și calitatea redactării lucrării și decide dacă lucrarea va primi avizul favorabil necesar înscrierii. În cazul în care coordonatorul decide că o lucrare nu îndeplinește standardele, acesta va anunța studentul și va indica motivele sale Directorului de Departament. Nu se pot înscrie la susținerea examenului lucrării de licență/disertație studenții care nu au avizul profesorului coordonator.

III. Cerințe specifice privind elaborarea și prezentarea lucrării de licență/disertație

1. Lucrarea de licență/disertație trebuie să fie redactată ținând seama de următoarele:

- a. Paginile lucrării vor fi de tip A4, fontul folosit va fi Times New Roman, dimensiune: 12 puncte, spațiere între rânduri: 1,5 linii, margini: 2,5 cm la stânga, 2 cm la dreapta, în sus și în jos.
  - b. Folosirea diacriticelor specifice limbii române este obligatorie!
  - c. Numărul de pagini variază în funcție de tema aleasă. Vă sfătuim să urmați recomandările profesorului îndrumător.
  - d. Ca recomandare orientativă, o teză de licență trebuie să aibă minimum 35 de pagini redactate conform specificațiilor de la punctele precedente, iar o disertație masterală trebuie să aibă minimul 30 de pagini conform aceluiași specificații.
  - e. Titlurile capitolelor, secțiunilor și subsecțiunilor vor fi redactate folosind litere aldine (funcția “**Bold**”).
  - f. Titlurile capitolelor vor apărea în centrul rândului în care au fost scrise (funcția “Center”).
  - g. Titlurile secțiunilor și subsecțiunilor, în schimb, vor fi indentate cu 1,27 cm, fără a fi centrate.
  - h. Fiecare nou rând al oricărui paragraf va fi indentat cu 1,27 cm.
  - i. Orice rând (cu excepția titlurilor capitolelor!) va fi aliniat folosind funcția *Justify*.
  - j. Dacă un capitol este finalizat la pagina N, noul capitol va începe la pagina N+1.
  - k. Numerotarea paginilor începe cu prima copertă. Primul număr de pagină vizibil va fi cel corespunzător primei pagini a introducerii. Paginile anterioare acesteia, deși luate în considerare la numerotare, nu vor avea vizibil numărul corespunzător (spre exemplu, pagina dedicată primei coperte nu va include număr acesteia, adică 1; la fel, nici paginile corespunzătoare cuprinsului și rezumatului).
  - l. Numerotarea capitolelor, secțiunilor și subsecțiunilor urmează exemplul oferit la punctul III.2.d, mai jos.
2. Conținutul lucrării de licență/disertație trebuie să includă următoarele elemente:
- a. **Coperta** trebuie să conțină următoarele informații:
    - prenumele și numele autorului lucrării,
    - poziția academică în cadrul instituției, titlul științific (ex.: „Lect. Dr.”), prenumele și numele îndrumătorului,
      - numele universității și al facultății („Universitatea din București, Facultatea de Filosofie”),
      - tipul lucrării (ex.: „Lucrare de licență”, „Lucrare de disertație”),

- anul în care lucrarea urmează să fie depusă la secretariat,
- pentru un exemplu de copertă ce respectă condițiile de mai sus, puteți consulta Anexa I.

b. **Titlul** ar trebui să informeze, succint (folosind mai puțin de 15 cuvinte), cu privire la conținutul lucrării și să fie consistent cu acesta.

c. **Rezumat** (*Abstract*). Rezumatul lucrării ar trebui să nu depășească o pagină și să prezinte tema de cercetare aleasă, teza lucrării și, succint, argumentele folosite pentru a o susține.

d. **Cuprins**. Scopul acestuia este de a lista capitolele, secțiunile și subsecțiunile lucrării, alături de numărul paginii la care începe fiecare dintre acestea. Formatul cuprinsului poate fi, spre exemplu, următorul:

Capitolul 1 [rezervat, de obicei, <i>Introducerii</i>]	5
Capitolul 2.....	7
Secțiunea 2.1.....	8
Secțiunea 2.2.....	9
Subsecțiunea 2.2.1.....	10
Subsecțiunea 2.2.2.....	11
Capitolul 3.....	12
...	
Capitolul N [rezervat, de obicei, <i>Concluziilor</i>].....	50
Bibliografie	52

e. **Introducere**. În acest capitol al lucrării vor fi abordate următoarele:

- **Tema** lucrării și **teza** acesteia (ce încearcă autorul lucrării să susțină argumentat).

- **Metodologia** folosită. Spre exemplu: metodele specifice filosofiei analitice, hermeneuticii sau fenomenologiei; dacă în elaborarea lucrării au fost folosite tehnici și metode specifice științelor sociale, detaliile corespunzătoare acestora pot fi incluse în această secțiune.

- **Relevanța** temei discutate și a tezei susținute pentru domeniile de interogație filosofică conexe (spre exemplu, o teză potrivit căreia statutul moral personal poate fi atribuit doar entităților cu anumite capacități cognitive este relevantă pentru domeniile bioeticii, eticii inteligenței artificiale etc.).

- O prezentare foarte succintă a diferitelor poziționări față de teză, identificabile în **literatura filosofică**, prezentate și discutate critic în celelalte capitole ale lucrării de licență.

- **Contribuția** specifică lucrării, noutatea și originalitatea susținerilor prin raportare la stadiul actual al cunoașterii și înțelegerii tematicii abordate în lucrare.

- În cadrul introducerii pot fi oferite definiții ale unora dintre conceptele pe care le veți folosi în lucrare, pot fi trasate distincții în funcție de care veți trata anumite subiecte etc.

- În cadrul introducerii trebuie precizat, de asemenea, stilul ales pentru redactarea citărilor bibliografice și a referințelor bibliografice (cf. secțiunilor V-VI de mai jos)

f. **Corpul lucrării.** Acesta include capitolele, secțiunile și subsecțiunile în care faceți clară tema de reflecție filosofică aleasă, diferitele poziționări față de aceasta (identificabile în literatura filosofică), faceți clară teza dumneavoastră și construiți argumentele pentru aceasta. Fiecare capitol trebuie să aibă un obiectiv propriu, iar sub-obiectivele corespunzătoare vor fi incluse în secțiuni și subsecțiuni (cf. secțiunii IV de mai jos). Este recomandat să începeți orice capitol cu o scurtă notă privind rolul acestuia în lucrarea dumneavoastră, conectând explicit obiectivul acestuia de obiectivele capitolelor anterioare. De asemenea, puteți încheia capitolul cu o scurtă notă, sau secțiune distinctă a capitolului, în care să punctați, succint, ce ați realizat de-a lungul acestuia (spre exemplu, puteți expune, în câteva fraze, argumentul pe care l-ați construit, felul în care ați criticat contraargumente identificabile în literatură etc.).

g. **Concluzii.** În cadrul acestui capitol este recomandat să rezumați contribuțiile personale, conturate anterior pe parcursul fiecărui capitol. Spre exemplu, puteți reitera teza lucrării și principalele argumente aduse pentru a o sprijini, și/sau felul în care ați respins cele mai importante contraargumente (proprii sau identificabile în literatura filosofică de specialitate). De asemenea, în acest capitol puteți propune moduri de a continua cercetarea întreprinsă (să zicem, într-o lucrare de disertație/doctorat).

h. **Bibliografia** trebuie să includă detaliile bibliografice ale tuturor surselor (cărți, capitole, articole științifice etc.) folosite în redactarea lucrării dumneavoastră de licență/disertație. Atenție, puteți include o anumită sursă în bibliografie numai dacă ați citat-o în lucrare! Pentru detalii legate de stilul de citare și alcătuire a bibliografiei, vă rugăm să consultați secțiunile V și VI ale acestui document.

IV. Stilul de redactare

Redactarea lucrării de licență/disertație este un demers important ce oglindește efortul, consecvența și pregătirea autoarelor/autorilor acestor texte.

O lucrare de licență/disertație este semnificativ mai importantă și mai anevoios de realizat decât un referat de seminar sau chiar mai multe. Este și o șansă aparte de a vă putea contura un profil de cercetare abordând – prin instrumentarul filosofic propriu demersului Dvs. – o temă ce vă însuflețește.

Lucrarea presupune identificarea precisă a tematicii abordate, o documentare amplă făcută pe baza literaturilor relevante tematicii, precum și o luare de poziție proprie a autoarei/autorului într-o dezbatere extrasă din acea tematică, luare de poziție susținută argumentativ pe parcursul întregii lucrări de licență/disertație (cf. secțiunii III de mai sus).

În vasta majoritate a cazurilor, proiectele de licență/disertație se clarifică pe parcurs, iar cercetarea și redactarea unor schițe preliminare (de secțiuni sau capitole) se împletesc și se cer reciproc. De cele mai multe ori, a scrie o lucrare de licență/disertație înseamnă a o rescrie, de oricâte ori este necesar, pentru ca argumentele Dvs. și contribuția Dvs. critică proprie la adresa literaturii și tematicii abordate să transpară suficient de clar.

Stilul de redactare al unei lucrări de licență/disertație este acela al unui eseu academic structurat. Scriitura este academică, diferită de aceea a unor opere literare, jurnalistice sau din discursul colocvial. Contribuția lucrării Dvs. este academică, nu stilistică. Contribuțiile academice personale trebuie delimitate și introduse ca atare, folosind expresii precum „așa cum voi arăta/am arătat”, „așa cum voi argumenta/am argumentat” etc. De-a lungul lucrării, accentul trebuie pus pe claritatea expunerii argumentelor. Ca atare, se recomandă să evitați exprimarea ambiguă și termenii vagi; acestea nu denotă acuratețe științifică și scad valoarea academică a lucrării. Spre exemplu, trebuie evitate construcții de tipul „unii autori susțin că...”, „așa cum se știe...”. Dacă folosiți expresii de tipul „Unii autori susțin că...”, ar trebui incluse referiri la lucrările acestora, spre exemplu: „Unii autori (Kripke, 1981, p. 191, Salmon, 1990, pp. 20-30) susțin că...”

Recitiți textul Dvs. pentru a avea fraze cât mai clare. Studiați structura frazelor complexe și verificați dacă intenționați să comunicați tot ce s-ar putea înțelege prin ele. Separați clar paragrafele potrivit ideilor principale exprimate în ele. Fiecare paragraf ar trebui să dezvolte o singură idee sau un argument. Întrebați-vă, cu privire la fiecare frază scrisă, dacă ea este absolut necesară demersului Dvs., și cum avansează ea proiectul Dvs., cum îl îmbogățește, cum îl nuanțează, ce efect net are în promovarea obiectivelor pe care vi le-ați fixat.

O lucrare de licență/disertație trebuie să ia forma eseului structurat; expunerea lucrării Dvs. trebuie structurată în momentele ei cheie: introducere, cuprins, concluzie (a se vedea și secțiunea III.2 punctele *e-g* mai sus).

Introducerea include identificarea tematicii centrale, creionarea literaturii la care veți face referire, precizarea originalității contribuției Dvs., și alte chestiuni de format, cum ar fi stilul de citare ales (cf. secțiunii V de mai jos). **Concluzia** identifică elementele de originalitate ale lucrării cu mai multă precizie, în lumina capitolelor parcurse, și discută importanța temei și a abordării conturate pe parcursul lucrării.

Cuprinsul tezei, structurat în capitole și secțiuni, oferă autoarelor/autorilor posibilitatea inovării academice în cercetarea la nivelul lucrării de licență/disertație. Fiecare capitol sau secțiune trebuie articulate clar și structurate în jurul câte unui singur obiectiv. Acest obiectiv trebuie enunțat scurt și clar la începutul secțiunii/capitolului, reiterat la sfârșitul lor, și urmărit consecvent pe parcurs. Iată două exemple:

- „În această secțiune, voi clarifica înțelesul termenului ‘esență’ așa cum va fi folosit în restul lucrării”.
- „În acest capitol, voi recapitula o obiecție formulată de Quine la adresa relevanței filosofice a logicii modale, îi voi evalua meritele, și voi oferi un răspuns la obiecția formulată pornind de la considerații oferite de Kripke în *Numire și necesitate*.”

Evident, un astfel de obiectiv pentru un capitol cere o seamă de sub-obiective pentru secțiunile ce alcătuiesc acest capitol, viz. schițarea teoriei mulțimilor din fundalul discuției, formularea obiecției lui Quine, evaluarea meritelor acesteia, considerațiile lui Kripke, felul în care autoarea/autorul le folosește pentru a răspunde obiecției lui Quine, alături, firește, de o introducere și de o concluzie a capitolului, unde se va rezuma obiectivul de ansamblu și metoda ce ghidează realizarea lui.

Se recomandă studentelor/studentilor să alcătuiască și să revadă periodic o astfel de structură a obiectivelor și sub-obiectivelor pe care le urmăresc în lucrarea de licență. Această arhitectură a proiectului Dvs. vă va ajuta să identificați ce porțiuni de text sunt excedentare și ce altele lipsesc, ce argumente merită îmbunătățite și câtă atenție să acordați căror aspecte ale literaturilor ce vă preocupă. O recomandare – și o obligație totodată – este să vă consultați periodic cu profesorul îndrumător al lucrării, iar schimbările pe care le faceți să rezulte firesc din sfaturile oferite de acesta, sau să le vină în întâmpinare.

V. Citarea bibliografică

Este obligatoriu ca orice lucrare de licență/disertație să fie redactată în conformitate cu un stil de citare. Acest stil de citare trebuie ales de studenta/studentul ce o redactează și enunțat explicit în introducerea lucrării.

Este la alegerea studentei/studentului ce redactează lucrarea ce stil de citare va folosi, între stilurile acceptate uzual în mediul academic. Pentru o plajă de alternative (APA, MLA, Chicago, etc.), puteți consulta:

https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/resources.html

Dacă studenta/studentul ce redactează lucrarea dorește să folosească un stil de citare alternativ celor principale, atunci este necesară inserarea unei secțiuni separate în introducerea lucrării, intitulată „Stilul de citare folosit”, în care să fie precizat, în suficient detaliu, stilul folosit, și la care să fie anexată și o declarație de acord cu acest procedeu semnată de profesorul îndrumător. Declarația de acord nu are un format impus, cu condiția ca semnătura profesorului îndrumător, data acordului și detaliile stilului de citare agreat de acesta să se regăsească în declarație.

Dincolo de formatul lucrării de licență/disertație, sunt importante atenția și migala arătate citării bibliografice, deoarece o atribuire precisă a muncii intelectuale a celorlalți va scoate cu atât mai clar în evidență munca intelectuală proprie studentei/studentului ce își redactează lucrarea de licență/disertație.

Parafraza oricărei idei ce nu aparține studentei/studentului ce redactează lucrarea trebuie însoțită de o citare bibliografică. Redarea literală a cuvintelor unui alt autor decât cel ce redactează lucrarea de licență/disertație trebuie, în mod obligatoriu, să ia forma unui citat pus între ghilimele și însoțit de o citare bibliografică exactă (lucrare, an, pagină), indiferent care este stilul de citare folosit.

De exemplu, să presupunem că unul dintre Dvs. discută citatul următor: „ ‘Bunul simț este lucrul cel mai drept împărțit din lume’ ”. Folosind stilul de citare MLA (detalii aici: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/mla_style/mla_formatting_and_style_guide/mla_in_text_citations_the_basics.html) veți completa, imediat după încheierea citatului, cu sursa „(Descartes 31)”. Acesta este un exemplu de citare în text (*in-text citation*), iar stilul MLA nu reclamă folosirea prescurtării „p.” pentru a marca pagina, ci aceasta este indicată direct. Același exemplu va fi amintit mai jos pentru a ilustra cum puteți include referința bibliografică.

Se recomandă studenților să nu insereze în lucrările lor de licență/disertație citate mai lungi de cinci (5) rânduri consecutive din lucrările altor autori. Ideile centrale redate integral pot deseori fi surprinse în pasaje scurte.

Se recomandă studenților ca înaintea sau după fiecare citat inserat în textul lucrării lor de licență/disertație, aceștia să comenteze pasajul citat așa încât să fie evidențiat modul în care aceștia înțeleg pasajul citat, și modul în care înțeleg să se folosească de acesta pe parcursul lucrării lor.

Orice procedeu asimilabil plagiatului conform normelor în vigoare ale Facultății de Filosofie, Universității din București sau Ministerului Educației Naționale va fi sancționat prin imposibilitatea de a susține lucrarea în sesiunea în care a fost prezentată cu plagiatul inclus, și deferirea autoarei/autorului ei către comisiile de specialitate de integritate academică de la nivel departamental, al facultății, și apoi al Universității. Sancțiuni ulterioare sunt posibile, în funcție de deliberările și deciziile forurilor îndrituite.

VI. Referințe bibliografice

Orice lucrare de licență/disertație trebuie să includă, în mod obligatoriu, o bibliografie inserată la finalul lucrării. Opțional, studenții pot alege să insereze și un glosar sau un index al lucrării.

Toate prevederile aplicabile citării bibliografice se aplică și referințelor bibliografice. Este obligatorie folosirea aceluiași stil în redactarea referințelor bibliografice ca și în citările bibliografice din cuprinsul lucrării de licență.

Orice citare din cuprinsul lucrării trebuie să fie a unei referințe ce se regăsește la bibliografie. Orice articol sau capitol ce se regăsește în bibliografia lucrării de licență/disertație trebuie să fi fost citat (nu neapărat prin redare literală, dar prin referire explicită) cel puțin o dată în cuprinsul lucrării de licență. Orice monografie ce se regăsește în bibliografia lucrării de licență/disertație trebuie să fi fost citată (nu neapărat prin redare literală, dar prin referire explicită) de cel puțin de trei ori în cuprinsul lucrării de licență.

Indiferent de stilul de citare ales (cf. secțiunii V), orice referință bibliografică trebuie să includă autoarea/autorul/autorii sursei citate, titlul lucrării citate, anul apariției, editura și orașul (pentru volume) sau numele revistei (pentru articole), cât și paginile între care se întinde lucrarea citată (dacă este un articol, un capitol de carte, sau un articol de dicționar). Conform stilului de citare ales, este obligatorie inserarea acelor detalii specifice lucrării a cărei referință

bibliografică o redați, cum ar fi numele traducătorilor pentru lucrări traduse dintr-o limbă în alta, numele editorilor pentru edițiile critice sau colecțiile de studii, etc.

Reluând exemplul din secțiunea V, să presupunem că ați citat de la pagina 31 din cunoscutul discurs metodologic al lui Descartes. Cum veți redacta referința din bibliografie ce îi corespunde? Din nou, dacă alegeți stilul de citare MLA (detalii aici: https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/mla_style/mla_formatting_and_style_guide/mla_works_cited_page_books.html), veți scrie următoarele: “Descartes, René. *Discurs asupra metodei*. Traducere de Cr. Totoescu, introducere de Gh. Pușcașu, editor C.I. Gulian. București, Editura Științifică, 1957. Accesat la 31 octombrie 2021 la adresa: https://bibliacad.ro/UPC_Personalitati/descartes2.pdf”. (Acesta este un exemplu; nu ezitați să dezbateți cu colegii și profesorii Dvs. dacă nu s-ar găsi traduceri mai izbutite ale faimoasei lucrări carteziene.)

Se recomandă studentelor/studentilor să lămurească orice întrebări ar avea legate de precizia aparatului critic și bibliografic consultându-se periodic cu îndrumătorii lor.

VII. Pregătirea și susținerea lucrării de licență/disertație

Susținerea lucrării de licență/disertație are loc conform planificării anunțate de secretariatul Facultății. Imediat după sesiunile de examinare și re-examinare, studenții dispun de o perioadă de înscriere la examenul de licență/disertație pentru a îndeplini procedurile indicate de secretariat. Nerespectarea termenelor și procedurilor anulează șansele finalizării studiilor în semestrul respectiv.

Studentul(a) trebuie să se asigure că profesorul coordonator a primit exemplarul lucrării de licență/disertație și a transmis evaluarea acesteia către secretariat. În raportul său – prin care evaluează originalitatea și relevanța temei, calitatea selecției referințelor bibliografice, gradul mobilizării referințelor bibliografice în construcția lucrării, coerența teoretică și metodologică a lucrării, calitatea selecției surselor primare și secundare, gradul de exploatare a surselor, precum și coerența de ansamblu a lucrării.

Fiecare student(ă) își susține lucrarea de licență/disertație în fața unei comisii formate din cadre didactice ale Facultății de Filosofie. Pentru susținerea lucrării de licență/disertație, studenții au la dispoziție 15-20 de minute și pot utiliza materiale suport în programe precum: PowerPoint, Prezi, MindMap etc. Studentul(a) trebuie să demonstreze că stăpânește pe deplin tema de cercetare a lucrării sale, că poate justifica opțiunile teoretice și metodologice, că a parcurs cu atenție bibliografia utilizată și, în special, că este autorul deplin și unic al lucrării.

Comisia evaluează calitatea textului redactat de student, precum și capacitatea acestuia de a expune, detalia și apăra argumentele formulate în lucrare. Comisia poate pune întrebări referitoare la titlurile prezente în bibliografie, la modul în care acestea au fost folosite și, de asemenea, poate depăși cadrul strict al lucrării pentru a sonda cunoștințele generale ale studentului/studentei în domeniul științelor politice.

VIII. Standarde privind integritatea academică

Prin apartenența la comunitatea academică a Universității din București, studentele și studenții programelor de studii organizate de Facultatea de Filosofie, inclusiv licență și masterat, aderă la standardele privind integritatea academică în pregătirea, redactarea și susținerea lucrărilor de licență/disertație.

Astfel, studentelor și studenților li se cere să dea dovadă de onestitate intelectuală, evitând practici prin care obțin avantaje academice nemeritate asociate lucrărilor de licență/disertație, practici care includ plagiatul și autoplajiatul, încălcarea drepturilor de autor sau a drepturilor intelectuale, fabricarea de date, nerespectarea cerințelor profesorului coordonator. Codul de etică și deontologie al Universității din București menționează în cadrul articolelor 20-23 diverse forme de fraudă academică.

În ceea ce privește plagiatul, acesta este definit în legislația românească referitoare la buna conduită în cercetarea științifică (Legea 206/2004, art. 4, alin. 1.) drept „expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale”.

Dincolo de definițiile juridice, comunitatea internațională de cercetare atrage atenția asupra unei varietăți de forme, stiluri și procedee ale plagiatului, având ca numitor comun preluarea și asumarea contribuției intelectuale (scrise, verbale, vizuale etc.) aparținând altei persoane ca fiind proprie, prin omiterea specificării autorului inițial. Plagiatul include și cumpărarea sau susținerea unei lucrări de licență/disertație scrise parțial sau integral de altcineva.

Abaterea involuntară de la cerințele onestității academice nu disculpă studentele/studenții – aceștia au responsabilitatea de a se asigura că urmează standardele privind integritatea academică aplicabile comunității academice și în vigoare la nivelul Universității din București.

Universitatea din București pune la dispoziție un set amplu de instrumente cu privire la adoptarea unei conduite academice oneste, integre: <https://deontologieacademica.unibuc.ro/> Printre documentele care pot fi accesate recomandăm consultarea curriculumului-cadru privind *Deontologia academică*, editat de Universitatea din București în 2017 și coordonat de Liviu Papadima (capitolele 9 și 10 privind plagiatul și autoplagiatul), în care se atrage atenția, printre altele, asupra următorului aspect (p. 59): „Plagiatul de text care încorporează idei pretins a fi minore de către autor sau de către apărătorii săi este tot plagiat de marcă stilistică în redactare. Desigur, evaluarea acestui gen de abatere de la normele de bună conduită se va face și prin luarea în considerație a volumului de text preluat în sistem bloc sau cu păstrare a structurilor de frazare, dar cu ‘mozaicarea’ paragrafelor preluate ilegitim prin înlocuirea unor cuvinte, sintagme sau propoziții”.

În plus, este utilă consultarea lucrării *Deontologie academică. Ghid practic*, realizată de Emilia Șercan și publicată de Universitatea din București în anul 2017 (pp. 29-38 oferă o taxonomie a formelor de plagiat), în care sunt expuse pe larg și exemplificate mai multe forme de plagiat, precum: plagiatul copy-paste, plagiatul prin citare parțială, plagiatul prin mixare, plagiatul prin parafrizare, plagiatul prin reciclare, plagiatul hibrid, plagiatul prin confuzie, dar și procedee de plagiere, precum plagiatul prin traducere sau plagiatul structural.

Este, de asemenea, util manualul de *Etică și integritate academică*, semnat de Emanuel Socaciu *et al.* și publicat de Universitatea din București în 2018 (secțiunea din capitolul VI referitoare la plagiat), din care extragem următoarele fragmente (p. 117): „Un plagiat e o ofensă adusă cunoașterii (fiind o desconsiderare a procesului prin care ajungem să cunoaștem, să fim ‘învățați’, profesioniști, și o lipsă de respect pentru adevăr), dar rămâne riscant moral și dintr-un alt motiv. (...) Încrederea socială în capacitățile lumii academice de a urmări adevărul scade. Încrederea între membrii acestor comunități universitare scade. Dorința de performanță va fi redusă în organizațiile școlare. (...) Autoratul necesită respect față de sine și încredere în capacitățile tale de a crea și a descoperi, pe cont propriu, lucruri relevante celorlalți. Plagiatul pare a fi tocmai contrariul”.

Evitarea plagiatului este necesară, dar nu suficientă pentru a dovedi onestitate și corectitudine intelectuală. O lucrare de licență/disertație nu este o creație originală și nu aduce o contribuție intelectuală relevantă dacă va conține simple înșiruiți de idei ale altor autori, citați corect.

IX. Criterii de evaluare a lucrărilor de licență/disertație

Precizări cu privire la evaluarea lucrărilor de licență/disertație

Lucrările de licență/ disertație sunt evaluate în două etape distincte:

(1) Evaluarea de către **coordonatorul lucrării**, prin întocmirea unui referat în care acesta:

(a) analizează, pe scurt (5-6 fraze), aspecte privind tematica și contribuția lucrării, stilul și coerența argumentativă, integrarea literaturii de specialitate;

(b) notează mai multe aspecte ale lucrării, pe o scală de la nesatisfăcător la excelent, conform grilei de evaluare a lucrării de către coordonator (expuse mai jos);

(c) propune comisiei o notă de la 1 la 10 (nota poate conține și zecimale).

Grilă orientativă de evaluare a lucrării de licență/disertație către coordonatorul științific:

	Criteriul de evaluare	Excelent	Foarte bine	Bine	Satisfăcător	Nesatisfăcător
Tematică	Originalitate, noutate și contribuție					
	Adecvarea literaturii de specialitate					
Conținut	Acuratețe și coerență conceptuală					
	Construcție / reconstrucție argumentativă					
	Formularea concluziilor					
Metodologie	Adecvarea cadrului teoretic și a metodelor de analiză / investigație filosofică					

	Structură, claritate, stil și redactare					
	Utilizarea aparatului științific					
Colaborare pe parcursul redactării lucrării	Implicarea studentului în interacțiunea cu profesorul coordonator, respectarea termenelor					

(2) Evaluarea de către **comisia științifică de susținere** a lucrărilor de licență/disertație, prin completarea grilei de evaluare a lucrării de către comisie (expuse mai jos), în care vor fi punctate:

- (a) calitatea redactării lucrării de licență/disertație;
- (b) calitatea prezentării și susținerii orale a lucrării de licență/disertație;
- (c) coerența și calitatea argumentării în urma întrebărilor adresate de comisie.

Precizări cu privire la susținerea orală a lucrării de licență/ disertație

Scopul susținerii orale a lucrării de licență/disertație este de a comunica și valida în rândul comunității academice de referință rezultatele activității de cercetare științifică (conceptuală și, după caz, empirică). Aceasta probează capacitatea și abilitățile candidaților de analiză critică și sinteză, expunere structurată și argumentare coerentă, înțelegere și problematizare, dobândite pe parcursul cercetării și redactării lucrării de licență/disertație.

Absolvenții vor susține lucrarea de licență/disertație în fața comisiei special desemnate. Fiecare membru al comisiei de susținere propune o notă întregă de la 1 la 10, iar nota finală pentru susținerea orală reprezintă media aritmetică a notelor membrilor comisiei. Deși nota coordonatorului lucrării nu este cuprinsă în calculul notei finale acordate pentru susținerea

lucrării de licență/disertație, aceasta va fi avută în vedere de către membrii comisiei atunci când propun notele individuale.

Grilă de evaluare a susținerii lucrării de licență/ disertație către comisia științifică:

Universitatea din București Facultatea de Filosofie Programul de studii: Titlul lucrării: Autorul: Numele membrului Comisiei:						
	Criteriul de evaluare	Exce- lent	Foarte bine	Bine	Satisfăcător	Nesatisfăcător
Lucrarea scrisă	Adecvarea cadrului teoretic și a metodelor de analiză / investigație filosofică					
	Utilizarea aparatului critic					
	Structură, claritate, stil și redactare					
Susținerea lucrării	Prezentarea clară și coerentă a tematicii și contribuției					
	Prezentarea cu acuratețe a structurii argumentative și concluziilor					
	Coerența prezentării, încadrarea în timp					
Răspunsuri la întrebările comisiei	Coerența și calitatea argumentării					

Lucrare de licență

Student:

.....

Profesor îndrumător:

Dr. ....

Facultatea de Filosofie

Universitatea din București

2021

Disertație masterală

Student:

.....

Profesor îndrumător:

Dr. ....

Facultatea de Filosofie

Universitatea din București

2021